

IDIỌŃỌ UNAM

Eriyarare 13:1-18; 14:9-11

ỌYỌHỌ UKPEP-ŃKPỌ 462

Eke Ikọ Owo

IKỌ IBUOT: “Kpukpru mme andiduñ ke isọñ eyetuak ibuoṭ enọ enye, kpa kpukpru owo emi mikewetke enyiñ esie isin ke ñwed uwem eke Eyen-erọñ, emi ekewotde toto ke eritoñọ ererimbot” (Eriyarare 13:8).

I Unam Oro

- 1 Inyañ eke unam oro otode ọwọrọ, ada ọnọ ibat owo, mme idut, ye mme usem, Eriyarare 13:1; 17:15
- 2 Mme ibuoṭ itiaba edi mme obio-ubọñ itiaba, ọyọhọ itiaba edi obio-ubọñ eke Andibiọñọ Christ, Eriyarare 13:1; 17:10, 11
- 3 Mme nduk duop oro edi ndidem duop emi edianade kiet ke idak ukara Andibiọñọ Christ, Eriyarare 13:1; 17:12, 13
- 4 Unam oro edi owo, onyuñ ọbọ odudu esie oto dragon, me satan, Eriyarare 13:2; 20:2; 2 Ñwed Thessalonica 2:3, 9

II Idiọk Edu Ukpono

- 1 Enọ kiet ke otu mme ibuoṭ unam oro ada unan, edi ema ekọk unan oro, Eriyarare 13:3
- 2 Mme owo etuak ibuoṭ enọ dragon ye unam oro, Eriyarare 13:4, 8; 2 Ñwed Thessalonica 2:4
- 3 Unam eñwen, me anditiñ-ntiñ nnim ikọ adaha ada ọnọ uñwam ke ndinam ekpono akpa unam oro, Eriyarare 13:11, 12; 19:20
- 4 Mme utibe-ñkpọ eḁa itie, enam enyuñ ekpono mbiet ñkpọ emi enyenede uwem onyuñ etiñde ikọ, Eriyarare 13:13-15

III Idiọñọ

- 1 Unam oro osuñi Abasi, Eriyarare 13:5, 6
- 2 Unam oro añwana ekọñ ye ndisana ikọt Abasi, Eriyarare 13:7, 9, 10
- 3 Anditiñ ntiñ-nnim ikọ nsu oro anam kpukpru owo eke enyamde mme enyuñ eḁepde ebọ idiọñọ, mme enyiñ, mme ibat unam oro, Eriyarare 13:16, 17

IV Ntọt

- 1 Ibat unam oro edi 666, Eriyarare 13:18
- 2 Owo ekededi eke atuakde ibuoṭ ọnọ unam oro mme onyuñ ọbọde idiọñọ esie eyetak ke nsinsi, Eriyarare 14:9-11

SE EKPEPDE EBAÑA

Etiñ ediwak ntiñ-nnim ikọ ke Akani ye Obufa Ediomu ebaña enyene ndik owo kiet emi ekotde ete, “ata abiat-ibet,” “eyen nsobo,” ye “andibiọñọ Christ.” Kpukpru mme enyiñ emi eḁa enọ kpa owo kiet. Sia se etiñde ke Eriyarare ibuoṭ 13 ebaña “unam” asañade ekekem ye mme ntiñ-nnim ikọ eken ke mme itie ñwed eñwen ke Ñwed Abasi, nnyin imọfiok ite erikabare ibuoṭ ñwed emi edi ntiñ-nnim ikọ emi abañade Andibiọñọ Christ ye obio-ubọñ esie.

Ndinyene Obio-Ubọñ

Ke ekotde enyuñ ekerede ebaña mme nsio-nsio enyiñ ke Ñwed Abasi emi edade etiñ ñkpọ ebaña Andibiọñọ-Christ, owo ekeme ndikere ete ke Andibiọñọ-Christ edibebin mme owo, ñko ke edinyuñ edi ọkpọsọñ ñkpọ enye ndikabare ererimbot nsin ke usuñ esie. Emi ididighe akpanikọ, koro Andibiọñọ-Christ eyedada mme usuñ emi mme owo etimde enyime, oro edi: nnem-inua, emem ye uforo. “Ndien obukpo owo kiet eyedaha ada ke itie esie, eḁi idinọhọ enye ubọñ itie edidem: ndien enye eyesaña suñ-suñ eḁi, onyuñ ada ubọñ ke nnem-inua. Enye eyesaña suñ oduk ke ata eti ubak esien ñko; onyuñ anam se mme ete esie ekenam

minamke, ye mme ete-ete esie; enye eyeda mbume ye nkpo nwo ye inyene asuan ono mmq: eyenyuñ ekere ekikere esie abaña mkposon ebiet mmq, tutu osim ndusuk ini” (Daniel 11:21, 24).

Nnem-inua ye udon-iko ewowonore mme esit owo, kpa idem mme esit emi, ndusuk ema ekebiere ete idinyimeke. Ama esitibe ntre ke ediwak ini. Absalom ama ada esit ndito Israel enyene oto ke nnem-inua esie. Herod ke ini akayatde esit ye mbon Tyre ye Sidon ada mbufiok etin iko ye mmq tutu enye okop nte mmq edohode ete “Uyo abasi, idighe uyo owo” (Utom Mme Apostle 12:22). Owo emi ofiokde udon-iko edi okposon owo, ndien Andibion-Christ edida udon-iko enyene uduak esie, ke ndikpek mme owo ekpon Abasi utu ke ndida mmq nsok Abasi.

Emem edi akpan nkpo emi eyomde ekan, ndien mme owo ebeñe idem ndikpe ekom urua ekededi ndinyene enye. Enam nnyin idiñon ete ke nka mbon ukara emi baba owo kiet minyeneke nkpo ino idemesie (Communist) edi ata ekpri otu ke edade edomo ye ediwak mbon Russia, ye nkpri obio ke Europe ye udim-udim mbon China. Edi ata ediwak owo ke mme idut emi ayak ekpri otu emi ekara koro etiede nte emem odu ke mme idut mmq ye enwonon nte ke emem eke okponde akan oro eyedu.

Mfiori ererimbot mfin emi edi ke abaña emem. Ekon inua-iko edi mbiomo, ye nkpo-ndik ye mfina kpukpru ini. Ke kpukpru usuñ, mme owo ke eyom enyuñ edomo ofuri ukeme mmq ye idorenyin ndinyene emem. Andibion-Christ eyeñwonon emem on ofuri ererimbot. Mme iko esie ye eneni esie eyewut eti ibuot onyuñ edi utibe, ndien ke esisit ini emem eyedu. “Ini mme owo edohode ete, idu ke emem ye ifure, kpa adaña oro ke nsobo abuat mmq” (1 Nwed Thessalonica 5:3).

Uforo edi se edidiande ino mme owo man eno Andibion-Christ ukpono. Uforo isiwakke ndida owo nsim ido Abasi. Jesus ama odohode ete, “Osñ adaña didie ye mbon inyene ndiduk ke obio ubon Abasi!” (Mark 10:23). Uforo ke ediwak ini, edi se andidiok esidade oduri mme owo okpon Abasi “Koro iton inyene edi oruñ kpukpru oruk mme idiok-nkpo” (1 Nwed Timothy 6:10).

Eyen Hell

Ke ndidian ke “nda-mmana” talent ye nkpo inemesit ererimbot emi Andibion-Christ emende owut mme owo man ada oro ekpek mmq ono usuñ esie, enye enyene ata akamba odudu, “dragon ama onyuñ ayak ukeme esie, ye ebekpo esie, ye akwa odudu esie ono enye.” Nwed Abasi odohode ete, “dragon, akani urukikot . . . andidori ikot Abasi iko ye Satan” (Eriyarare 20:2). John ama okut unam emi, kpa Andibion-Christ, nte otode ke inyan onwonon emi adade ono akwa otu owo. Unam oro ekenyene ibuot itiaba, ye nnuk duop onyuñ ayara mme anyanya ke mme nnuk oro ye enyiñ eke osuñide Abasi ke mme ibuot esie.

Nte John okosuk esede, kiet ke otu mme ibuot Unam oro ama ada unan ekpere mkpa. Iko eneñere etin ndiwut ete ke oro ekedi unan mkpa. Utibe-nkpo ekenyene ndida itie emi nko okotibede man unam oro ototon ntak enyene uwem. Mme owo emi ekpepde Nwed Abasi ekere ete ke nditiene mme iko emi itinde mi: “Unam oro. . . omon edito ke akwa ukpe odok edi, . . . unam oro, ete ama odu, inyuñ iduhe, edi omon edidu mi” (Eriyarare 17:8). Andibion-Christ emi edi kiet ke otu mmq oro ekekobode ndito Abasi emi afiakde odu uwem. Me edi enye afiak edidu uwem, me efefiak eno enye uwem ke ema ekesibe enye efep, utibe nkpo eke abanade editonon ntak ndu-uwem Andibion-Christ eyeyarare ono ofuri ekondo: “Ndien ofuri ison etiene unam oro ye mkpa-idem.”

Ekeme ndidi ekebe-ndise emi ekotde (television) edidi nkpo utom emi andidiok edikamade ke usen oro (nte emi enye anamde ke ini nnyin) ndida nwut odudu esie nnyuñ nsuan etop ibak esie ke ofuri ererimbot. Ke ini America ekenode akpa owo aka ofion, etop ama oto ke nsio-nsio idut ekondo ndiwut nte ke mme owo ema ese edinam oro ye mkpaidem ke ekebe-ndise. Mbuk nkpo-ntibe osop oduk ke ererimbot ke ukem usop nte unwana. Ke usen ke usen, ido ye edu nte edade esuan mbuk nkpo-ntibe, ke ofon akan nte ekedide, mmqdo andidiok idinyeneke mfina ke ndiwut ererimbot mme utibe nkpo esie.

Unam emi edide eyen hell, eyeda ererimbot enyene ofuri-ofuri. Ererimbot eyedara enye enyuñ etuak ibuot eno enye, ete “Anie ebiet unam oro?” Ererimbot eyekut nte ke edi ikpikpu ndinwana ndifaña itie esie ye odudu esie enyuñ odohode ete, “Anie onyuñ ekeme ndinwana ye enye?” Ema eno enye unan mkpa edi enye ke odu uwem. Ntak ediyom ndifiak nsobo enye oyohode ikaba? Enye enyene ndibe odudu, oson onyuñ enyene ndik eti-eti akan mme otombe emi edade enwana ekon. Ntak edinam enye ofiop esit onyuñ osobo uduot owo? Mme owo eyeyom ndida ye enye nnyuñ nnam nkpo esie man edu uwem.

Odudu Iko Abasi

Ikọ Abasi ọ̀nọ ntọ̀t ete ke mme owo eyetuak ibuoṭ enọ̀ Andibiọ̀nọ-Christ ye dragon emi ọ̀kọ̀nọde enye odudu, ebekpo ye nsọ̀n-uyo. Ndituak ibuoṭ nnọ andidiọ̀k edi se esiwakde ndikop mbaña ke ererimbot, edi ekesitim odu ke ini ye ke mme idut ekim emi ntarenyin mikodukke kaña. Edi kpukpru owo, ke mibọ̀họke mmọ oro ewetde enyiñ mmọ esin ke Ñwed Uwem, eyenam ñkpọ enyuñ etuak ibuoṭ enọ̀ dragon ye Andibiọ̀nọ-Christ. Ñkpọ emi editibe didie? Enọ̀ ibọ̀rọ mbume oro ke 2 Ñwed Thessalonica 2:3, 4, 8-12. Enyene-ndik mfiak-edem ñkpọ̀n ata akpanikọ Christ Jesus emi otode mbufa ido edinam ñkpọ ye ukpep-ñkpọ emi owutde ete ke owo ọ̀wọ̀rọ oto ke ubon unam ye ukwañ ukpep-ñkpọ ye mme ñkpọ eñwen eda itie. Eyeyarare abiat-ibet oro, emi “eridi abiat-ibet oro oto ke ubọ̀k-utom Satan, asaña ye kpukpru odudu ye mme idiọ̀nọ ye nsu-nsu mme utibe-ñkpọ ye kpukpru abiaña eke etode ukwañ ido.” Sia mme owo minyimeke ndibọ ima akpanikọ, mmọ eyenim nsu emi ke akpanikọ man edikpe ikpe kpukpru owo emi midaha akpanikọ, edi edarade ke ukwañ ido. Ọ̀fọ̀n didie ndibọ ima akpanikọ Abasi! Odot didie ndinam ñkpọ nnọ Jesus Christ mfin ke ini ye ifet osuk odude! Ikọ Abasi akpana edi ntọ̀t ọ̀nọ mme anam idiọ̀k ndifehe mbọ̀họ iyaresit eke edidide, oro edi, ndifehe ñkoduk ke idak Iyip Jesus Christ.

Unam efen owut idem, etie suñ-suñ, enyene nnuk iba nte eyen-erọ̀n. Nso mbiara ke owo emi ebietde erọ̀n ekeme ndinam? Jesus ama ọ̀nọ ntọ̀t abaña eridi mme anditiñ ntiñ-nnim ikọ nsu emi esinede ikpa-erọ̀n. Unam emi enyenede nnuk iba mi, edi anditiñ ntiñ-nnim ikọ nsu emi etiñde ebaña ke Eriyarare 19:20. Enye etiñ nte dragon, ntre isọ̀nke owo idem ndifiọ̀k ebiet emi odudu esie otode.

Anditiñ ntiñ-nnim ikọ nsu emi akara udọ̀n edikpono Abasi emi odude owo ke esit. Akpa unam emi ekekọ̀kde unan mkpa esie edi se enimde man ekpono. Eriset ke mkpa Jesus Christ otim ayarare owut uduak Abasi ke abaña ndinyaña uduot owo; ntre ke andidiọ̀k ada mme owo usuñ aka nsobo ke ndinam utibe-ñkpọ eke enyenede mbiet oro. Enam Andibiọ̀nọ-Christ eset ke mkpa! Nte utibe-ñkpọ eñwen ekeme ndikpon ntre? anditiñ ntiñ-nnim ikọ nsu ikereke, ntre ke enye anam kpukpru mme andiduñ isọ̀n etuak ibuoṭ enọ̀ Andibiọ̀nọ-Christ.

Ndika iso ñwut odudu esie, anditiñ ntiñ-nnim ikọ nsu anam ikañ oto ke enyọ̀n ọ̀suhọ̀re ke isọ̀n ke iso mme owo. Ke ini mme owo ke Israel ekektude nte ikañ otode ke enyọ̀n ọ̀duọ ata uwa Elijah, mmọ efiori, ete, “Jehovah edi Abasi.” Ke mme usen anditiñ ntiñ-nnim ikọ nsu, mme owo ke ndudue eyeda mbiet utibe-ñkpọ oro etiñ ndiwut nte ke ukpep-ñkpọ anditiñ ntiñ-nnim ikọ nsu enen.

Idiọ̀nọ

Andidiọ̀k ọ̀fiọ̀k onyuñ ododomo kpukpru ini ndinuk nsin ke esit owo ndinyene nnyuñ ñkpono se owo ekutde ke enyin, okposuk edi Abasi akpande oruk edinam emi. Andidiọ̀k eyeda utọ ifet emi ke utit ini, onyuñ anam anditiñ ntiñ-nnim ikọ nsu odomo ndiwut ete ke ekpenyene ndinam mbiet unam oro ekekọ̀kde unan mkpa esie. Anditiñ ntiñ-nnim ikọ nsu emi ndien enyene odudu ndinọ mbiet oro uwem onyuñ esin mbiet oro etiñ ikọ onyuñ anam ewot kpukpru owo emi minyimeke ndituak ibuoṭ nnọ mbiet unam oro.

Andidiọ̀k iyuhọ̀ke ke ndinam mme owo etuak ibuoṭ enọ̀ enye ye mme isuñ-utom esie; edi eyenọ mmọ idiọ̀nọ esie. Andibiọ̀nọ-Christ eyenyene odudu ke ofuri ererimbot ndikama idaha ukara ye edu ukpono. Ke utọ ini ntem, anditiñ ntiñ-nnim ikọ nsu eyenam kpukpru owo, ñkpri ye ikpọ, mme enyene ñkpọ ye ubuene, eyen-isọ̀n ye ofin ebọ idiọ̀nọ. Mme owo enyene ndimek: idiọ̀nọ, me enyiñ unam, me ibat enyiñ esie emi etiede nte idiọ̀kke. Edieke owo miyomke idiọ̀nọ oro ke ebiet eke enyin edisọ̀pde okut ke ọ̀kpọ-iso, enye ekeme ndinam enọ enye idiọ̀nọ oro ke ubọ̀k nnasia esie. Inọ̀họ mme owo ifet ndimek me eyebọ idiọ̀nọ, me idibọ̀họ: owo ekededi eke edepde me anyamde ñkpọ ke usen oro ana enyene idiọ̀nọ unam, oro edi idiọ̀nọ andidiọ̀k.

Usuñ Oyom

Idiọ̀k-ñkpọ ayak idiọ̀nọ esie esin ke esit ye uwem owo, edi Abasi enyene ukeme ndikwọ̀họre idiọ̀nọ oro mfep oto ke edisana Iyip Jesus Christ, ke ini owo akabarede ọ̀kpọ̀n mme idiọ̀k-ñkpọ esie. Ke owo ọ̀bọde idiọ̀nọ unam oro, baba ñkpọ ndomo kiet iduhe ndikwọ̀họre idiọ̀nọ oro mfep. Ọ̀kpọ̀fọ̀n owo ndiduọ̀k uwem esie ke usen oro, akan enye ndibọ idiọ̀nọ unam oro. “Edieke owo atuakde ibuoṭ ọ̀nọ unam oro ye mbiet esie, onyuñ ọ̀bọde idiọ̀nọ ke ọ̀kpọ-iso mme ke ubọ̀k, enye nde eyeñwọ̀n wine ifuresit Abasi, emi ebuakde enana mbọm ke cup iyaresit Esie; eyenyuñ etuhọre enye ke ikañ ye brimstone ke iso nti angel ye ke iso Eyen-erọ̀n: ndien nsuñ ikañ ndutuhọ mmọ eyedọk ke nsinsi-nsinsi: mmọ inyuñ ikopke nduọk-odudu ke uwemeyo ye

okoneyo, kpa mmọ eke etuakde ibuoṭ enọ unam oro ye mbiet esie, ye owo ekededi eke ọbọde idiọṅọ enyiṅ esie” (Eriyarare 14:9-11).

Ubọhọ

Abasi onim usuṅ ndibọhọ enyene-ndik ini afanikọṅ ye nsinsi ṅkpọ-ntibe emi. Jesus ke afiak edi ke ererimbot nditaṅ mme ndisana ikọt Esie emi ekekande, mbemiso eyarare ukara isuṅi Andibiọṅọ-Christ. Abasi ọṅọ ikot esọk kpukpru owo man ebọ erinyaṅa. Nnyin idu ke ini ndiọk eyo, ndien ana nte edemere esit mme owo mbemiso usen ubuat-ubuat nsobo emi osim mmọ. Abasi akpakam aṅwam kpukpru ukpọṅ ndida eti ifet emi nneṅeredede usuṅ mmọ ye Enye mfin emi!

“Edi mbufo etaba idap kpukpru ini, enyuṅ ekpe ubọk, man mbufo ekpekeme ndibọhọ kpukpru ṅkpọ oro ediwọrọde, nnyuṅ nda ke iso Eyen owo” (Luke 21:36).

MME MBUME

- 1 Nso idi enyiṅ eṅwen emi enọde unam oro? Emi enọde dragon!
- 2 Ntak emi mkpaidem edinamde ererimbot ke abaṅa unam oro?
- 3 Anie ke mme owo edikpono ke usen oro?
- 4 Unam oro edibighi adaṅa didie?
- 5 Mme anie ke unam oro edikara?
- 6 Nso ke anditiṅ ntiṅ-nnim ikọ nsu edinam?
- 7 Ke nso utọ usuṅ ke andidiọk edinim mme andinam ṅkpọ nnọ enye idiọṅọ?
- 8 Mme anie edibọ idiọṅọ unam?
- 9 Nso ididi utit mmọ oro ebọde idiọṅọ unam?